

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-03-01

Diarienummer 0083/23

Handläggare

Claudia Schaper/Kultur/GBGStad

Telefon: 031-368 32 55

E-post: claudia.schaper@kultur.goteborg.se

Ekonomisk redovisning Charles Felix Lindbergs donationsfond 2022

Förslag till beslut

I kulturnämnden

Kulturnämnden godkänner ekonomisk redovisning för Charles Felix Lindbergs donationsfond per den 2022-12-31.

Sammanfattning

Vid sin död 1909 efterlämnade Charles Felix Lindberg en förmögenhet på drygt 2 miljoner kronor. Han hade en dröm om ett grönare och vackrare Göteborg och testamenterade hela sin kvarlåtenskap i form av en donationsfond till Göteborgs Stad. Enligt testamentet ska fondens avkastning användas till stadens prydnad och förskönande såsom skulpturer, parkanläggningar och planteringar.

Kommunfullmäktige beslutade 2015 respektive 2018 att fördela avkastningen från Charles Felix Lindbergs donationsfond till nio gestaltungsuppdrag till ett sammanlagt belopp om 9,8 miljoner kronor. Samt beslutade kommunfullmäktige att fördela 2021 avkastning om 3,2 miljoner kronor till två nya gestaltungsuppdrag.

- Under 2022 har 437 500 kronor av fondmedlen nyttjats till *Göteborg HBTQI-staden*, den enda kvarvarande konstgestaltningen att genomföra ur 2018 års avkastning.
- Under 2022 har 124 690 kronor utnyttjats för omkostnader ur 2018 års avkastning.
- Under 2022 har 337 500 kronor utnyttjats för skulptur till Kvibergs park ur 2021 års avkastning.
- Under 2022 har 97 500 kronor utnyttjats för omkostnader ur 2021 års avkastning.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Redovisningen avser räkenskapsåret 2022 för de gestaltungsuppdrag som fullmäktige beslutade om 2015, 2018 respektive 2021. Var tredje år sker fördelning av medel genom ett motionsförfarande i kommunfullmäktige. För 2021 tillfördes stiftelsens fond 3 117 000 kronor.

Det ingående värdet per den 2022-01-01 var 6 165 562 kronor.

Nyttjade fondmedel uppgår till totalt 997 190 kronor för 2022.

Det ingående värdet per den 2023-01-01 uppgår till drygt 5 168 373 kronor.

Dessa kvarvarande fondmedel föreslås kvarstå inom respektive gestaltningsuppdrag enligt den fördelning som kommunfullmäktige beslutat om.

Därutöver har kulturnämnden under året beslutat om reglering av underskott, en omfördelning av 2015 år kvarvarande fondmedel om 300 000 kronor avsedda för *Trädplantering i staden*. Omfördelningen avser att tillföra Esperantoplatsen och dess kommande konstgestaltning *Göteborg HBTQI-staden* en ny platsskapande trädplantering.

Bedömning ur ekologisk dimension

Kulturförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Kulturförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bilagor

1. Statusuppdatering Charles Felix Lindbergs donationsfond 2022.

Ärendet

I samband med att kulturnämnden från och med 2019 avskaffade utskottet Göteborg Konst återfördes några av de ansvarsområden som tilldelats utskottet till nämnden. En av uppgifterna som återfördes till nämnden var att besluta om reglering av uppkomna under- / överskott mellan konstnärliga gestaltungsuppdrag från kommunfullmäktige, det vill säga ekonomiska redovisning för Charles Felix Lindbergs donationsfond.

Detta är fjärde gången som kulturnämnden får en ekonomisk redovisning av hur fondens disponibla medel använts. Redovisningen avser räkenskapsåret 2022 för de gestaltungsuppdrag som fullmäktige beslutade om 2015, 2018 respektive 2021.

Förvaltningen föreslår att kulturnämnden godkänner den ekonomiska redovisningen för Charles Felix Lindbergs donationsfond per den 2022-12-31.

Beskrivning av ärendet

Charles Felix Lindbergs donationsfond

Vid sin död 1909 efterlämnade Charles Felix Lindberg en förmögenhet på drygt 2 miljoner kronor. Han hade en dröm om ett grönnare och vackrare Göteborg och testamenterade hela sin kvarlåtenskap i form av en donationsfond till Göteborgs Stad, vilket då motsvarade 12 % av stadens årsbudget. Enligt testamentet ska fondens avkastning användas till stadens prydnad och förskönande. Medlen ska användas till skulpturer, parkanläggningar och planteringar. Fonden har till exempel finansierat stora delar av Botaniska trädgården, Slottsskogsvallen och S A Hedlunds park.

Charles Felix Lindbergs donationsfond är en stiftelse med s k anknuten förvaltning, vilket innebär att kommunstyrelsen har det yttersta ansvaret för stiftelsens angelägenheter då staden har åtagit sig att förvalta egendomen i enlighet med stiftelseförordnandet.

Från motion till gestaltning

Förslag till gestaltungsuppdrag väcks genom ett särskilt motionsförfarande i kommunfullmäktige var tredje år, där ledamöterna föreslår vad de disponibla medlen bör användas till utifrån stiftelsens förordnande.

Motionsförfarandet inleds med att fullmäktige öppnar och beslutar när sista datum för när ledamöter kan väcka motioner. Det är sedan utdelningsstyrelsen som ger förslag på vilka motioner som ska beviljas alternativt avslås och till vilka belopp. Kommunfullmäktige fattar sedan beslut om vad stiftelsens disponibla medel ska användas till.

Kulturnämnden är utdelningsstyrelse för Charles Felix Lindbergs donationsfond och ansvarar enligt reglementet för att bereda förslagen och yttra sig till fullmäktige över de inkomna motionerna. Kulturnämnden har även i uppdrag att föreslå fördelning av disponibla medel, samt att verkställa kommunfullmäktiges beslut rörande fonden.

Då medel beviljats ur fonden sker ingen utbetalning utan dessa bokas upp för att löpande bekosta de åtgärder som är förbundna med de beslutade gestaltungsuppdragen. Innan de utvalda konstnärerna kan inleda arbetet med gestaltningen sker ett förberedelsearbete/projektering vilket tar cirka 1,5 – 3 år eller längre beroende på projektets komplexitet. Projekten, från uppstart till invigning, genomförs som samarbetsprojekt där representanter för kulturförvaltningen, stadsmiljöförvaltningen, invånarna, föreningar, konstnärer och eventuellt arkitekt medverkar. Vid komplexa

projekt kan en förstudie med fördjupande analys behöva genomföras. Enheten Göteborg Konst processleder arbetet från motion till genomförd konstgestaltning.

Förvaltningens beredning av ärendet

Ekonomisk redovisning per den 2022-12-31

I föreliggande ärende redovisar förvaltningen hur donationsfondens disponibla medel använts under 2022 för de gestaltningsuppdrag som kommunfullmäktige beslutat om.

Av tabellen nedan framgår den beslutade fördelningen per gestaltningsuppdrag. Ingående värde per den 2022-01-01 var 6 165 562 kronor. Nyttjade fondmedel uppgår till totalt 997 190 kronor för 2022.

Fondens totala utgående värde per den 2022-12-31 är sammanlagt 5 168 373 kronor.

Pågående gestaltningsuppdrag	Beslutad fördelning	IB 2022-01-01	Utbetalt 2022	Omfördelning	IB 2023-01-01
2015					
Trädplantering i staden	300 000	300 000	0		300 000
Reglering för trädplantering vid HBTQI*		0		-300 000	-300 000
Summa		300 000	0	-300 000	0
2018					
Göteborg HBTQI-staden	2 000 000	1 736 562	437 500		1 299 062
Reglering för trädplantering vid HBTQI*				300 000	300 000
Omkostnader och markarbeten**	1 900 000	1 012 000	124 690		887 311
Summa		2 748 562	562 190	300 000	2 486 373
2021					
Staty damfotboll	1 000 000	1 000 000	0		1 000 000
Skulptur Kviberg	1 400 000	1 400 000	337 500		1 062 500
Omkostnader och markarbeten***	717 000	717 000	97 500		619 500
Summa	3 117 000	3 117 000	435 000		2 682 000
Totalsumma		6 165 562	997 190	0	5 168 373

* Omfördelning enligt beslut om reglering av underskott; Kulturnämndens beslut (2022-10-24 § 207) under räkenskapsår 2022 för kommande trädplantering i anslutning till gestaltningsuppdrag Göteborg HBTQI-staden

Under 2022 har följande medel utgått i omkostnader och markarbeten;

** 55 221 kronor till Staty till minne av Ingrid Segerstedt Wiberg

** 69 469 kronor till Göteborg HBTQI-staden

*** 97 500 kronor Kviberg Park

Enligt Charles Felix Lindbergs testamente ska donationsfondens avkastning var tredje år användas till stadens prydnad och förskönande.

Fondens avkastning (fritt eget kapital) för räkenskapsåret 2014 uppgick till 2 miljoner kronor. Kommunfullmäktige beslutade den 2015-10-08 § 14 om fördelning av dessa fondmedel. Då beslutades bl.a. om fördelning av medel för *Trädplantering i staden*.

- Kulturnämnden beslutade om reglering av underskott motsvarande 300 000 kronor för *Trädplantering i staden* till Göteborg HBTQI-staden för

räkenskapsåret 2022. Medel tillförs utveckling av Esperantoplatsen inom och i direkt anslutning till det kommande *Göteborg HBTQI-staden* monumentet *Gläntan*.

Fondens avkastning (fritt eget kapital) för räkenskapsåret 2017 uppgick till 7,8 miljoner kronor. Kommunfullmäktige beslutade den 2018-11-22 § 30 om fördelning av medlen till följande motioner:

- 2 miljoner kronor till *Göteborg HBTQI-staden* / pågående
- 1,9 miljoner kronor till omkostnader och markarbeten / löpande
- 600 000 kronor till Trätorget, Björkekärr /avslutat 2020
- 500 000 kronor till Musikens Hus /avslutat 2021
- 2 miljoner kronor Till minne av Ingrid Segerstedt Wiberg /avslutat 2021
- 800 000 kronor till ett Veteranmonument/avslutat 2021

Fondens avkastning för räkenskapsåret 2020 uppgick till 3, 2 miljoner kronor. Kommunfullmäktige beslutade den 2021-09-16, § 7, dnr. 0529/21 om fördelning av medlen till följande gestaltungsuppdrag / motioner:

- 1 000 000 kronor till Staty över svensk damfotboll/ pågående
- 1 400 000 kronor till Skulptur till Kvibergs Park/ pågående
- 717 000 kronor till omkostnader och markarbeten/löpande

Förvaltningens synpunkter och förslag

Som framgår av ärendet är processen från antagen motion till installation och invigning av konstverk lång och ett grundligt förberedelsearbete genomförs innan de utvalda konstnärerna kan inleda arbetet med gestaltningarna. Beroende på projektets komplexitet kan det förberedande arbetet pågå upp till tre år. Vid den tidpunkt då kommunfullmäktige beslutar om vad de disponibla fondmedlen ska användas till, är t ex varken platsen för konstverket beslutad eller konstnär upphandlad. Det är först när projekten pågått en tid som kostnader börjar falla ut och en tydligare bild av projektens ekonomiska omfattning framträder. Till exempel vad gäller anpassning och projektering av vald plats, markarbeten, ljussättning och oförutsedda kostnader där även inflation och omvärldens påverkan har blivit en parameter att ha beredskap för i planeringen. Därutöver kan tillkomma kostnader som direkt kan beröra ett verks fortsatta efterlevnad.

Avslutningsvis föreslår förvaltningen att kulturnämnden godkänner ekonomisk redovisning för Charles Felix Lindbergs donationsfond per den 2022-12-31.

GÖTEBORGS STADS KULTURFÖRVALTNING

Anna Rosengren

Sofia Lubian

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Stab, kultur- och samhällsutveckling

Statusuppdatering för Charles Felix Lindbergs donationsfond 2022.

Enligt Charles Felix Lindbergs testamente ska donationsfondens avkastning var tredje år användas till stadens prydnad och förskönande. Nedan redovisas de gestaltningsuppdrag som kommunfullmäktige beslutat om 2015, 2018 och 2021 avseende projektens status, ekonomi och i förekommande fall när invigning planeras.

Motioner 2015

Fondens avkastning (fria eget kapital) för räkenskapsåret 2014 uppgick till 2 miljoner kronor. Kommunfullmäktige beslutade den 2015-10-08 om fördelning av fondmedlen. De medel om 300 000 kronor som avsattes till *Trädplantering i staden* från 2015 års avkastning har efter Kulturnämndens beslut 2022-10-24, om att tillföra en trädplantering i samband med anläggning av en konstgestaltning för *Göteborg HBTQ-staden* på Esperantoplatsen, reglerats för ändamålet.

Trädplantering i staden

Kulturnämnden beslutade om reglering av underskott, dvs. en omfördelning motsvarande 300 000 kronor för *Trädplantering i staden* till *Göteborg HBTQ-staden* vilket lyftes för beredning inom räkenskapsåret 2022. Medel tillförs utveckling av Esperantoplatsen inom och i direkt anslutning till det kommande HBTQI+ monumentet *Gläntan*.

Status: Trädplanteringen kommer att genomföras i samband med att konstgestaltningen färdigställs och anläggs på Esperantoplatsen vilket är beräknat till kvartal 3-4 2023.

Ekonomi: Samtliga medel kvarstår i fonden 300 000 kronor för att kunna utbetalas i samband med att anläggningsarbetet för trädplanteringen görs under kvartal 3-4 2023.

Motioner 2018

Fondens avkastning för räkenskapsåret 2017 uppgick till 7,8 miljoner kronor. Kommunfullmäktige beslutade den 2018-11-22 om fördelning av medlen till följande gestaltningsuppdrag / motioner:

- 2 miljoner kronor till Göteborg HBTQ-staden / pågående.
- 500 000 kronor till Musikens hus/ avslutat 2021.
- 2 miljoner kronor till en staty till minne av Ingrid Segerstedt Wiberg/ avslutat 2021.
- 800 000 kronor till ett Veteranmonument/ avslutat 2021.
- 600 000 kronor till Trätorget, HSB Bostadsrättsföreningen Björkekärr/ avslutat 2020.
- 1,9 miljoner kronor till omkostnader och markarbeten / löpande.

Göteborg HBTQ- staden

Under våren tilldelades konstnären Conny Karlsson Lundgren uppdraget att genomföra konstgestaltningen med titeln "Gläntan" för Esperantoplatsen.

Uppdraget avsåg att gestalta ett hbtqi+monument som ska fungera platsskapande, manifesterande och berättande. Det innebär att dels gestalta en fysisk plats i stadsrummet, dels gestalta berättelser om hbtqi+ kampen i Göteborg och på så sätt markera stadens utveckling i frågan. Monumentet ska fungera som en påminnelse om och en manifestation av denna kamp; idag, historiskt och i framtiden.

”Gläntan” är ett tydligt platsskapande verk som består av totalt sex delar som innehåller flera nivåer eller lager av berättelser från olika tider, platser eller rum i Göteborg som varit viktiga för Hbtqi+ communityt; Dansgolvet, Köket, Sovrummet, Rörelsen, Kuddar, Dungen. Flera av delarna kommer att vara utförda i skala 1:1.

Efter en grundlig undersökning av Esperantoplatsens specifika förutsättningar beslutades att ”Gläntan” kommer att placeras på den södra delen mot Rosenlundsgatan.

Konstnären föreslog i sitt skissförslag att tillföra en helt ny trädplantering i direkt anslutning till konstverket. Ett förslag som både gynnar stadsrummet, livsmiljön och området i stort. Detta kommer att möjliggöras dels genom medel som tillförts från Charles Felix Lindbergs donationsfond särskilt avsatta av Kommunfullmäktige 2015 för *Trädplantering i staden*, dels med resurser från Park- och naturförvaltningen/Stadsutvecklingsförvaltningen.

Mer information om hela projektet finns på: hbtqi.goteborgkonst.se

Status: Planering av genomförande samt större delen av kostnaderna för arbetet är säkerställt genom stadsmiljöförvaltningen och tillförande av medel för *Trädplantering i staden* ur donationsfonden.

Produktionsperioden är inledd och invigningen är planerad till Q, 4 2023.

Ekonomi: 437 500 kronor har utbetalats under 2022. Återstående medel som kvarstår i fonden: 1 299 062 kronor.

Omkostnader och markarbeten (motionsomgång 2018)

Utöver de medel som delas ut för själva produktionen av konstgestaltningen, det vill säga de utvalda konstnärernas ersättning, behöver en större andel avsättas kring de specifika verkens omkostnader och uppbyggnad för utvald placering. Det kan röra sig om kostnader såsom förstudie, förproduktion, bygglov, installationsarbeten, markarbeten, ljussättning samt arvoden/kostnader i samband med den projektering som sker mellan konstnärer och inblandade i kedjan utanför kulturförvaltningens personal, samt för i projektet involverad konstkonsult. Eller andra oförutsedda kostnader som kan tillkomma under planerings- och produktionsfas och därtill eventuella kostnader som direkt kan beröra ett verks fortsatta efterlevnad. Det är ofta en lång projekteringstid och från start som även innehåller okända förutsättningar som är förbundet med gestaltningsuppdrag i stadsrummet.

Inför 2018 års beslut om beviljande av motioner från Charles Felix Lindbergs donationsfond avsattes medel för *omkostnader och markarbeten* med 1,9 miljoner kronor.

Ekonomi: 124 690 kronor har utbetalats under 2022 inom *omkostnader och markarbeten*. Återstående medel kvarstår i fonden: 887 311 kronor.

- 55 221 kronor *Till minne av Ingrid Segerstedt Wiberg och hennes gärning*

- 69 469 kronor till *Göteborg HBTQ-staden*.

Platsen utanför Samhällsvetenskapliga biblioteket vid Haga Kyrkplan där konstgestaltningen *Aktivisten* är placerad till minne av Ingrid Segerstedt Wiberg av Johan Malmström har under året tillförts belysning och en extra informationsskylt.

Motioner 2021

Fondens avkastning för räkenskapsåret 2020 uppgick till 3, 2 miljoner kronor. Kommunfullmäktige beslutade den 2021-09-16 § 7, 0529/21 om fördelning av medlen till följande gestaltningsuppdrag / motioner:

- 1 000 000 kronor till Staty över svensk damfotboll.
- 1 400 000 kronor till Skulptur till Kvibergs Park.
- 717 000 kronor till omkostnader och markarbeten

Staty över svensk damfotboll

Svensk damfotboll har en historia som sträcker sig tillbaka till 1910-talet men det var först på 1970-talet som den svenska damlandslaget spelade sin första officiella landskamp. Första SM-guldet delades ut 1973 och 1988 startade damallsvenskan. Idag ligger Sveriges damlandslag på andraplats i världsrankingen. De senaste åren har frågan om att damfotbollen inte har samma villkor som herrfotbollen återigen aktualiserats i den offentliga debatten. Först år 2021 enades svenska fotbollsförbundet om ett gemensamt spelaravtal som gäller både damer och herrar.

Förstudien som gjorts pekar på behovet av att gestalta utvecklingen som skett med fokus på det kollektiva arbetet. Utgångspunkten för konstnären i uppdraget är att fånga den gemenskap, glädje och kampen för erkännande som har varit drivande inom svensk damfotboll, och att påminna om damfotbollens progressiva historia, nutid och framtid.

Den utpekade platsen utanför Gamla Ullevi huvudentré har en viss komplexitet kring säkerhets- och gestaltningsfrågor samt det faktum att det redan finns en befintlig skulptur som föreställer fotbollsspelaren Gunnar Gren för konstnären att förhålla sig till.

Status: Förstudien är genomförd, upphandling av konstnär förbereds, annons går ut jan 2023. Beslut om tilldelning av uppdrag beräknas vara klar under sommaren 2023. Medel för eventuell anpassning/justering av platsen har delvis avsatts av Higab. Projektet inväntar svar angående resurs för samverkan med en landskapsarkitekt kring platsens omgestaltung från Stadsmiljöförvaltningen. Invigning planeras preliminärt ske under 2024.

Ekonomi: Inga medel har utbetalats under 2022. Samtliga medel, 1 000 000 kronor kvarstår i fonden.

Skulptur till Kvibergs Park

Området Kvibergs park är under stor omvandling och förväntas bli en betydande mötesplats för många göteborgare. Området i stort har väldigt få konstgestaltningar. Önskemålet i motionen om en skulptur till Kvibergs park med deltagarbaserade inslag tydliggjordes i förstudien och ledde samrådsgruppen till att föreslå ett tvådelat uppdrag. Den upphandlade konstnären Åsa Cederqvist,

fokuserar i den första delen på processen kring dialog - och deltagande och i den andra på själva genomförandet av den fysiska konstgestaltningen för platsen. Tanken är att processen och konsten ska knyta an till den värdegrund som genomsyrar den ideella kulturföreningen Kompani 415s verksamhet, det vill säga fokus på åldersöverskridande möten, motverkande av diskriminering, utanförskap och rasism samt att skapa en möjlighet för barn, unga och äldre att möta konstnärliga processer

Status: Uppdraget tilldelades Åsa Cederqvist. Samrådsgruppen har i december haft ett startmöte med konstnären som förbereder och planerar att genomföra dialog - och deltagaraktiviteter under 2023. Invigning planeras ske under 2024.

Ekonomi: 337 500 kronor har utbetalats under 2022. Återstående medel kvarstår i fonden: 1 062 500 kronor.

Omkostnader och markarbeten (motionsomgång 2021)

Inför 2021 års beslut om beviljande av motioner från Charles Felix Lindbergs donationsfond avsattes medel för *omkostnader och markarbeten* med 717 000 kronor.

Ekonomi: 97 500 kronor har utbetalats under 2022 inom *omkostnader och markarbeten*.

Återstående medel kvarstår i fonden för 2021 års motionsomgång: 619 500 kronor.

- 97 500 kronor Skulptur till Kvibergs Park.
- Inga medel utbetalade Staty över svensk damfotboll